

tärppi

TURUN SEUDUN TYÖTTÖMÄT TST RY:N
TIEDOTUSLEHTI

2 / 2010

tärppi

Sitoutumaton tiedotuslehti, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa. 16. vsk.

Turun Seudun Työttömät TST ry
Sepänkatu 5, 20700 Turku
puh. 044 7007 421
info@tstry.com
www.tstry.com

Julkaisija:

Turun Seudun Työttömät TST ry

Vastaava päätoimittaja:

Olavi Nummela

Toimitus ja taitto: Timo Hellman,
Eetu Moisio, Sami Myllylä, Tiina Neuvonen,
Katri Niinikangas, Heikki Rautiainen
ja Maura Tiuraniemi

Ilmoitussuunnittelu: toimitus

Etukansi: Elämäntaidonvalmentaja
Susanna Valtanen. Kuva: Eetu Moisio

Takakannen valokuva:

Ritva Rantanen

Painopaikka: Mynäprint Oy
ISSN 1795 – 6404

Toimitus varaa oikeuden lyhentää ja muokata lehdessä julkaistavia kirjoituksia ja oikeuden siirtää hyväksytyt kirjoituksen julkaisua sovitua myöhempään lehden numeroon. Emme palauta lehteen toimitettua aineistoa ilman erillistä sopimusta. Kirjoitusten mielipiteet edustavat kirjoittajien omaa, ei yhdistyksen kantaa.

TST – JÄSENTEN PARHAAKSI!

Liikunta: Markku Teräsvaara

Edunvalvonta: Seppo Blomqvist

Kerhot ja kurssit: Marjukka Hirvonen

Kulttuuri: Kimmo Rapatti

Midas: Seppo Nieminen

Anna Duuni: Seppo Ruuhilahti

Senioritoiminta: Mauri Heino

Kaveriapu: 044 7007 439

Tapahtumat ja retket: Ulla Syväkari ja Anne Tyni

Hyvä jäsen, ajatus on toimia yhdistyksenä koko jäsenkunnan haluamalla tavalla. Ota yhteyttä ohessa mainittuun vetäjään itseäsi kiinnostavassa toiminnassa ja kerro toiveitasi. Infosta saat yhteystietoja. Tervetuloa mukaan vireän toiminnan piiriin ja nauttimaan jäsenten monista eduista!

YHDISTYKSELLEMME VOI ANTAA MYÖS LAHJOITUKSIA.

TST:N LAHJOITUSTILI ON 430918-2112678

TÄRPPI MEDIAKORTTI 2010

TÄRPPI on Turun Seudun Työttömät TST ry:n sitoutumaton tiedotuslehti, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa.

LEHDEN TEKNISET TIEDOT:

Aineistovaatimukset: Digitaalisessa muodossa (esim. valmiina PDF:nä, tai teksti rtf- tai doc-muodossa, kuvat tiff- tai jpg-muodossa, resoluutio 300dpi, mustavalkoisilla 250dpi). Taitto: Lehti taitetaan yhdistyksessä tiedottajan koneella, ohjelma InDesign, kuvien käsittelyssä Photoshop.

Painos: 2500 kpl, 28 sivua, sivukoko A4

Painopaikka: Mynäprint Oy

Paperi: 90 g matta, mv

Kannet: 150 g kiiltävä, 4/1 väri

ILMOITUSHINNAT:

	Mustavalkoiset:	Takasivu 4-väri:
Pikkuilmoitus (käyntikorttikoko)	30 €	70 €
1/8 sivua	60 €	200 €
1/4 sivua (postikorttikoko)	100 €	380 €
1/2 sivua	160 €	700 €
Koko sivu	280 €	1200 €
Takasivu	800 €	

Yhdistyksemme ei maksa arvonlisäveroa.

TÄRPIN ILMESTYMISAIKATAULU VUONNA 2010: 14.9. (aineisto toimitettava viimeistään 30.7.) ja 17.12. (aineisto toimitettava viimeistään 1.11.).

LEHDEN VASTUU:

Lehti ei vastaa virheestä, joka aiheutuu esim. puutteellisesta tai virheellisestä ilmoitusaineistosta, epäselvistä käsikirjoituksista tai puhelinvälityksessä sattuneista väärinkäsityksistä. Postituspäivä ei sido julkaisijaa.

- 4** Pääkirjoitus: Muutoksen keskellä
5 Ajankohtaista

- 6** Muutoksen pysyvyys
7 Muuttuuko ihminen ja mihin suuntaan?
8 Lama tuhosi sukupolven kuin sodassa
9 Köyhyysvuosi – Onko järkee vai ei?
10 Eläkkeelle ilman pelkoa
11 Muutosvalmiit monitaitolaiset
12 Trooli tukee Telakan työttömiä
14 Muutos on aina mahdollisuus
16 Stadion foorumina MONITAIIDON yrittäjälle
17 Anna Duuni -valokuvakilpailu on ratkennut
18 Iloinen päivä Ruissalossa

- 20** Väli työ-projekti: Laki julkisista työvoima-
 palveluista muuttui toukokuussa
21 Monitaito: Tarve kohtaa realismin
22 Radioryhmä: Työttömän ääni radiossa
23 Vinkkejä ja linkkejä työnhakuun:
 Työnhakutaitoja teatteri-ilmaisulla
24 Seniorit: Seniorit Toilan matkalla
26 Tulevia tapahtumia
27 Ristikko

Olavi Nummela *Puheenjohtaja*

Muutoksen keskellä

Yhteiskunnassamme tapahtuu muutoksia yhä nopeammin. Onko niille tarvetta vai onko niiden tekemisestä tullut hallinnollista kikkailua tai hallinnon tarpeen korostamista? Tätä yhdistys toimijana joutuu yhä useammin pohtimaan. Työttömien omaehtoisen toiminnan yhdistys joutuu jatkuvien muutoksien ristipaineeseen. Niistä on pyrittävä selviämään mahdollisimman pienin vaurioin. Se ei ole aina helppoa. Välillä siitä tahtoo pahimmillaan tulla extreme-seikkailua.

Työvoimapolitiikkaa hoitava hallinto muuttuu vuosittain. Turhan usein. Työministeriö liitettiin työ- ja elinkeinoministeriöön ja aluehallintoon tuli ELY-keskukset. ELY-keskuksessa ja sen alaisissa työ- ja elinkeinotoimistoissa näyttää kaikki työntekijöiden energia kuluvan uusien hallinnon aiheuttamien muutoksien sisäistämiseen. Asiakkaat, varsinkin pitkään työttömänä olleet henkilöt, jäävät tarvitsemiaan palveluita vaille. He kokevat jääneensä yhteiskunnan sivuraiteille, unholaan. Tukitoimet puuttuvat siihen, että voi löytää polkuja ja vaihtoehtoja ulos henkilökohtaisesta työttömyydestään. Näitä kommentteja saa kuulla valitettavasti jäseniltämme yhä useammin. Toivon, että maan hallitus ja vastuuministeriö antaa työhallinnolle työrauhaa myös toteuttaa päätettyjä uudistuksia useamman vuoden ajan eikä tee muutoksia joka vuosi. Nykyinen tilanne ei palvele kansalaista.

Kolmannen sektorin toimijat, varsinkin yleishyödylliset yhdistykset, ovat rahoituspohjaisia toimijoita. Toimintoja, joita ovat työvoimapolitiittiset ja aina määräaikaiset projektit, rahoittaa ELY-keskus. Projektit kohdistuvat pääsääntöisesti yli kaksi vuotta työttömänä olleisiin työnhakijoihin. Me toiminnan toteuttajana olemme kasvavissa ongelmassa sen takia, että työhallinnon kartoitukset ja ohjaus- sekä tukitoimet eivät kohdistu ko. henkilöihin.

RAY voi rahoittaa muita määräaikaisia projekteja tai yhä harvemmin yhdistyksen hallintoon kohdennettua yleisavustusta. RAY:n avustuspolitiikka on ollut

myös muutoksien piirissä ja he joutuvat asemoimaan rahoitustaan uusien vaatimuksien mukaiseksi. Tämä aiheuttaa meille huolta siksi, että toiminnan perusrakenne uhkaa rapautua tai jopa poistua, jos yleisavustukseen tulee huomattava muutos.

Hämmästyksemme oli suuri, kun luimme Turun Sanomista Turun kaupungin kiinteistöliikelaitoksen johtokunnan 28.4.2010 tekemästä kokouspäätöksestä. Myyntivalmistelut Sepänkatu 5 kiinteistöstä aloitetaan. Olemme olleet kiinteistön tilojen vuokralaisena vuodesta 2003 ja vuokratut tilat ovat luoneet turkulaisille työttömille mahdollisuuden päivittäiseen ruokailuun ja osallistumiseen monipuoliseen jäsenoimintaamme. Lisäksi olemme voineet toimintaamme sijoittaa täysimääräiseen palkkatukeen perustuvaan määräaikaisiin työsuhteisiin vuosittain 400 turkulaista. Kahdeksan vuoden aikana yli 3 000 henkilöä. Tämä on tuottanut Turun kaupungille huomattavia säästöjä sosiaalimeinoissa ja samalla kunnallisverotuottoja työtuloista.

Olemme sitä mieltä, että tiloja tarvitaan nykyisessä käytössä tulevaisuudessakin ja myyntipäätös on tämän takia peruttava. Myynnistä saatava kertakorvaus on hyvin pieni siihen verrattuna, mitä säästöjä toimintaamme perustuen syntyy kaupungin sosiaali-, terveys-, liikunta- ja kulttuurimenoissa.

Ymmärrän julkishallinnon talousvaikeudet ja säästämisen tarpeen. On kuitenkin todettava, että huomattavampia säästöjä saadaan varmaan muualta kuin kansalais-toiminnasta. Panostustarve niihin on pieni ja toiminnan tuloksellisuus on kuitenkin panostukseen nähden hyvä.

Toivon, että Turun kaupungin viraston päättäjät pyytävät toisilta virastoilta ennen päätöksentekoaan lausunnot sen vaikutuksista heidän toimintaansa. Lisäksi on selvitettävä päätöksen vaikutus koko kaupungin talouteen. Huonosti valmisteltu päätös voi aiheuttaa kaupungille korvaamatonta rahallista vahinkoa.

Elämä muutosten pyörteissä opettaa selviytymisen taitoja – sekä yhdistykselle että sen jäsenille.

ARTO AHO

SATU KAARMELA

28.4. Slaavilaisen illan venäläistä tunnelmaa.

JOUNI SÄRKÄLÄ

4.5. pidettiin kevään ensimmäinen kirpputori. Kuvassa myyjänä Henriikka Hyry.

JOUNI SÄRKÄLÄ

31.3. järjestetyissä pääsiäismyyjäisissä oli tarjolla monenlaisia herkkuja ja muuta ostettavaa. Kuvassa ruokalan Heli Poutanen.

ILKKA LAAMANEN

3.5. keilailtiin. Arto Pitkänen, Topi Asikainen ja kuvasta puuttuva Ensio Marre voittivat joukkuekisan. Arto Pitkänen voitti myös henkilökohtaisen kisan. Markku Teräsvaara järjesti tapahtuman.

Staattisuus on tila, jossa viihdytään mahdollisesti pidemmänkin aikaa ilman muutostrendejä. Kaikenlainen muutospyrkimys edellyttää motivaatiota jonkin paikalleen jämhätäneen muuttamiseen. Tärkein kysymys muutosideoitten putkahtaessa pintaan, on ”Miksi – mitä tarkoitus-ta varten?” Jos tähän kysymyksen

tavissa. Näin on nähty rikkauksien yksipuolista kasautumista. Yleisellä tasolla on havaittavissa epätasais-ta mahdollisuuksien jakautumista. Eliitti voi ajatella: tulkoon kukin toimeen kuten parhaaksi näkee! Ihmiskunta on kuitenkin ojentautunut vastuullisempaan suuntaan: on vaa-dittu ja toteutettu demokraattisesti

hetkellä maailmassa käydään useilla rintamalla taistelua. Lisäksi on usei-ta tulenarkoja solmukohtia, jois-sa rauhanturvaajat koettavat estää konfliktien riistäytymistä tuhoisiksi sodiksi.

Ihmisen muutos taistelevasta asenteesta kohti rauhanomaista suhtautumistapaa voi olla hyvinkin pit-

Muutoksen pysyvyys

ei löydy järkevää vastausta, herää epäilyks siitä, että puuhastelu muu-toksen suuntaan onkin vain lähinnä itsetarkoituksen luonteinen projekti.

Toiminnasta

Ihminen on luotu aktiiviseksi, toi-mintaan suuntautuvaksi sekä sosiaa-liseen olemiseen ja vaikuttamiseen varustetuksi. Evolutionistit korosta-vat ihmislaajan asteittaista kehitystä erilaisista fyysisistä tasoista. Tässä yhteydessä kuitenkin korostaisin oppimisen, adaptoitumisen ja har-jaantumisen merkitystä. Toimin-nalle, joka on tunnistettavissa, on luonteenomaista tavoitteellisuus – toisin sanoen sillä tulee olla jokin vaikutus. Näinhän me käytännössä ajattelemme. Olisihan absurdia ku-vitella, että olisimme esim. jonkin seuran tai yhdistyksen jäseniä pel-kästään siksi, että Suomessa, tuhan-sien yhdistysten maassa, on tapana eli kulttuurillemme on leimallista, että kansalaiset kuuluvat seuroihin. Sen sijaan jäsenyys alkaa tulla huo-mattavasti merkityksellisemmäksi, kun siihen liitetään tekeminen ja varsinkin yhdessä tekeminen. Näin tavoitteet tulevat laajemman piirin yhteisiksi, toimintaan motivaatiota ja tarkoitusta luoviksi, sisältörik-kaiksi arvoiksi.

Länsimaailma tunnetaan mate-riaalisten tavoitteiden korostami-sesta. Kun yksilöt ja perhekunnat keskittyvät omaisuuksien kartutta-miseen suurimpana päämääränään, ovat vaikutukset selkeästi ennustet-

muutosta. Ns. hyödyn aikakausi 1700-luvulta muistuu mieleen talo-udellisen edistyksen aikana. Aika-na, jolloin porvarillinen ja teollinen kehitys kulkivat rinnakkain, olivat mm. kulttuuriset seuraukset merkit-täviä. Sanomalehdistö ja kansansi-vistys saivat osansa.

Kun puhutaan hyödystä, on aja-teltava kaiketi yhteisen hyvinvoin-nin ja toimintaedellytysmaaperän luomista. Filosofit ovat usein pitä-neet ajattelua toimintana, joka sel-keyttää ihmisen ymmärrystä oman toimintansa merkityksestä olemisen kannalta. Descartes lausui hyvin selkeästi: Cogito, ergo sum. Ajatte-len, olen siis olemassa. Oman ole-misensa perusteita hahmottava ih-minen löytää tien helpommin myös aktiiviseen elämään kuin analyysin laiminlyövä yksilö. Jälkimmäiselle voi yllättäen tulla motivaation puute ja frustraatio.

Jatkuvaa muutosta

Itsensä tuntemisen vaikutus näkyy selvimmän muutokseen alistuvassa ihmisessä. Epäitsekäimpänä se voi ilmetä yhteisten, yhteiskunnallisesti merkittävien arvojen edistämisenä. Voimme syystä kysyä, mikä passiivisen ihmisen voisi saada liikkeel-le? Nykyajassa ilmenevät epäkoh-dat, omakohtaisesti koetut tappiot tai vääryydet ovat tehokkaita toi-mintaa motivoivia virikkeitä. Sano-taan, että historiasta ihmiskunta ei ole oppinut mitään. Näin viitataan varsinkin sotien historiaan. Tälläkin

kä. Tätäkään tavoitetta ei saavuteta hetkessä, yhden marssin tai rauhan-konferenssin välittömänä ja totaali-sena seurauksena. Tarvitaan ohjel-maa, joka sitouttaa asennetasolla valitsemaan oikeita keinoja hyvien päämäärien suuntaan.

Näin keväällä moni havahtuu huomaamaan viihtyneensä melkein joka illan talven aikana kotisohvan-sa turvallisen tuntuudessa suojassa. Luonnon muutos kohden valoa ja lämpöä saa aikaan halua muutok-seen – liikkeeseen. Hieman veltos-tuneet lihakset tarvitsevat rasitusta. Ihmisen ikääntyminen on vastus-tamaton prosessi, jonka joudum-me kohtaamaan. On arvioitu, että keski-ikäisen ihmisen lihaksiston suorituskyky laskee noin prosent-ta per vuosi. Voimme ajatella kuinka paljon ”liikkumattomaan” tilaan so-peutunut, ainoastaan kulkuvälineitä käyttävä ihminen jaksaa esim. kuu-sikymppisenä fyysistä rasitusta vaa-tivissa tilanteissa!

On siksi hyvä vähitellen sopeu-tua liikkumaan enemmän. Äkilli-set muutokset eivät jää kuitenkaan läheskään aina pysyviksi. Tahko Pihkala suositteli aikanaan hitaasti kiiruhtamista. Harjaantuminen tuo hallintaa elämään. Terveys on kui-tenkin kallein omaisuutemme. Sitä arvostaa tietenkin eniten silloin kun se on mennyt. Elämäntapojen muu-tos tuo mielihyvää, kun arvot palve-levat oikeita päämääriä.

Risto Rätty

Lainasin otsikon Georg Otsin laulusta. Maailma ja ihmiset ovat jatkuvien muutosten keskellä ja vauhti tuntuu vain kiihtyvän. Arkielämässä suurin muutos lienee työelämän muuttuminen. Tätä muuttumista olen saanut seurata jo viiden vuosikymmenen ajan.

Lapsena halusin töihin sukulaisten maatilalle. Motiiviani oli viisi vuotta vanhemman siskon perässä juokseminen. Halusin tehdä samoja asioita kuin hänkin. Kun Hannelea

alkoi tuntua, ettei minua enää missään tarvita. Myös palkka huononi, osin työtuntien vähenemisen ja osin työnantajan markkinoiden johdosta. Pudotus oli suuri – omat ansioni putoivat viidesosaan entisestä.

Talouden korttitalo kaatui

Pientä elpymistä työn suhteen tapahtui 90-luvun lopulla. Silpputyöt, tunti siellä täällä, muuttuivat vähän pidemmiksi jaksoiksi ja ansiot kasvoivat. Milloinkaan ne eivät kuitenkaan

työelämän muutoksiin enkä pelkää työttömyyttä – se kun ei todistettavasti ole maailmanloppu.

Kolmas sektori voimaannuttaa

Olen saanut kolmannen sektorin järjestöiltä paljon. Nykymaailmassa töitä ei opeteta työnantajan toimesta, tämä kun odottaa saavansa valmiita työntekijöitä halpaan hintaan. Yhtälö on mahdoton – ainakin ilman kolmannen sektorin antamia

Muuttuuko ihminen ja mihin suuntaan?

pyydettiin töihin, ajoin minäkin pienellä polkupyörälläni Ruskolle. Sisko tosin muistaakseni ei ollut kovin iloinen seuralaisestaan...

Maatilalla nuoret rupesivat kitkemään mansikkamaata. Minäkin otin kuokan käteeni ja aloin työhön. Aune, talon emäntä, huomasi pian kysyä, haluaisinko töihin. Niin elämäni ensimmäinen työpaikka oli tosiasia. Sinä kesänä tienasin vähän karkkirahoja, mutta seuraavina kesinä alkoi jo palkkaa ja vastuuta kertyä kehittyvälle nuorukaiselle.

Kesät olin töissä. Oppivelvollisuuden päätyttyä lähdin työelämään, ensin bensapojaksi, sitten hinnoittelijaksi kauppalikkeeseen, lopulta myyjäksi, varastomieheksi ja autonkuljettajaksi. Katkeamattomana ketjuna, lyhyitä poikkeuksia lukuun ottamatta ja välillä alaa vaihtaen, tein kahta tai kolmeakin hommaa yhtä aikaa. Hakipa pomo minut joskus jopa kotoakin töihin. Työmies oli arvossaan.

Tämä kaikki muuttui 1990-luvun laman myötä. Kun taikaiskusta loppuivat työt paitsi minulta, myös monilta, monilta muilta. Vaikka olin vasta kolmissakymmenissä,

nousseet kuin kahteen kolmasosaan vuoden 1990 tasosta. Raskaat työt ja ikääntyminen vaativat myös veronsa. Viimeinen työsuhteeni vapailla markkinoilla oli viisi vuotta lehdenjakajana, sitten ei enää löytynyt työtä, koska terveys alkoi reistailla.

Vuonna 2005 tajusin, että minusta oli tulossa pitkäaikaistyötön. Olin puolivälissä viittäkymmentä, terveystilanteeni ja ikäloppu nykyajan työmarkkinoille. Päätin kuitenkin tehdä jotain ja siksi liityin Turun Seudun Työttömiin. Aluksi radioryhmän jäsenenä ja myöhemmin järjestöaktiivina sain elämäni sisältöä ja uusia taitoja. Vuosi palkkatukityöläisenä sai minunkin kovaan kallooni uppoamaan tietokoneen mahdollisuudet sekä journalismin ja radiotyön perusteet.

Nyt olen radiotoimittaja ja myös hiljan aloittaneen nettilehden päätoimittaja. Palkkaa en tosin töistäni saa kuin satunnaisesti; nyt on edessä kahden kuukauden työsuhte radiotoimittajana. Toimeentulo on niukkaa, mutta omien valmiuksien lisääntyminen ja kehittyminen monissa taidoissa tuottaa minulle iloa. Olen myös rohkeampi vastaamaan

mahdollisuuksia opetella rauhassa uusia asioita.

Uskon, että työelämän muutos jatkossakin vaatii kolmatta sektoria ja sosiaalisia yrityksiä antamaan työttömille valmiuksia pysyä työkykyisinä ja kehittää itseään. Me tarvitsemme pehmeän talouden työpaikkoja voimaannuttaaksemme kyydistä pudonneet. Sosiaaliset yritykset voivat myös antaa vajaakuntoisille mahdollisuuden elättää itse itsensä ja ehkä jopa muita. Ilman heikommillekin sopivia työpaikkoja emme pysty ylläpitämään sosiaaliturvaamme ja terveydenhoitoa. Merkit näiden rapautumisesta ovat jo nähtävissä.

Valtiovallan olisikin panostettava voimakkaammin työllistämiseen ja luotava työmahdollisuuksia myös niille, jotka eivät jaksa kovassa kilpailussa. Mielestäni jokaisen ihmisen perusoikeuksiin kuuluu osallisuus yhteiskuntaan. Syrjäyttävästä politiikasta on luovuttava ja otettava kansalaisen tarpeet lähtökohdaksi. Vain siten voidaan hyvinvointi palauttaa maahamme.

Jari Suominen

RITAKALLIO:

Lama tuhosi sukupolven kuin sodassa

Sosiaalipolitiikan professori ja Turun yliopiston yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan dekaani **Veli-Matti Ritakallio** vieraili huhtikuussa Sepänkadulla luennoimassa 1990-luvun lamasta, jonka seurauksista moni kärsii vielä tänäkin päivänä. Artikkelin perustuu Ritakallion esitykseen.

Suomen talous kehittyi suotuisasti 1960-luvulta alkaen. Rahamarkkinat ja pääomaliikkeet vapautuivat vuonna 1985. Sääntelyn purku johti lainojen kasvuun, talous ylikuumeni ja asuntokauppa lisääntyi.

1990 markkinat pysähtyivät, josta seurasi yleinen kansainvälinen lama. Kun Neuvostoliitto romahti, Suomen ulkomaankaupasta neljännes katosi aiheuttaen konkurssiaallon.

Työttömyys kasvoi hallitsemattomasti. Vuonna 1993 suomalaisista 18,5 prosenttia, eli noin 400 000 ihmistä, oli työttömänä. Se rasitti sosiaalipolitiikkaa. Onneksi sosiaalipolitiikka toimi tuolloin hyvin. Muuten laman seuraukset olisivat olleet vielä vakavammat.

Kokonainen sukupolvi kadotettiin

1960-luvulla syntynyt, ns. kadotettu sukupolvi kärsi lamasta eniten. He olivat juuri työelämään siirtyneitä, heillä oli velkaa, lapsia ja asuntolainaa. Sukupolven kärsimyksiä voidaan verrata 1920-luvulla syntyneeseen sodan sukupolveen. Pahiten laman lyömiä olivat menetetyn sukupolven lisäksi asuntonsa realisoineet, takaajat, työn menettäneet ja yksityisyrittäjät.

Vaikutukset olivat pysyviä tai pitkäkestoisia. Sosiaalisia seurauksia olivat köyhyys, puute, syrjäytyminen, marginaaliryhmien lisääntyminen, kuolleisuus, itsemurhat, avioerot, lasten huostaanotot ja mielenterveysongelmat.

Laman pitkä kesto pahensi ongelmia. Talouden lähtötaso saavutettiin vasta 1997, mutta työllisyystilanne ei enää palautunut ennalleen. Työttömyysaste on hiponut kymmentä prosenttia näihin päiviin saakka.

Epäluottamuksen johdosta valtio

”Työllisyystilanne ei enää palautunut ennalleen.”

ja kotitaloudet joutuivat 1990-luvulla maksamaan lainoilleen kovia korkoja. Asuntovelalliselle ei ollut mitään auttamisjärjestelmää. Vuosina 1991–1993 20 000 suomalaisen elämältä putosi pohja konkurssin myötä.

Politiikan linjaukset tuloerojen syynä

Nyt politiikka on viisaampaa, korot on pidetty alhaalla lamasta huolimatta. Siksi konkurssseja voidaan odottaa tulevan nyt vähemmän. Toisaalta hyvinvointivaltio on nykyään heikompi ja perusturvan taso rapautunut kolmanneksella. Myös toimeentulotuki on nykyään suhteessa pienempi.

Viimeisten kymmenen vuoden aikana taloudellinen eriarvoisuus on lisääntynyt ja pysyväisköyhien joukko suurentunut. Tuloerojen kasvu johtuu politiikan linjasta; kasvua on jaettu epäoikeudenmukaisesti. Aiemmin koko kansa hyötyi talouden kehityksestä.

Maura Tiuraniemi

LIISA HINKKANEN

Artikkelit perustuvat EDUNVALVONNAN tilaisuuksiin, jotka pidettiin TST:illä 22.4. ja 26.4. Alustajina toimivat tutkijat V-M Ritakallio (vas.) ja Jouko Karjalainen. Kuvat: Liisa Hinkkanen

KARJALAINEN:

Köyhyysvuosi – Onko järkeä vai ei?

Kevään viimeisenä ja toivottuna edunvalvonnan vieraana nähtiin köyhyystutkijanakin tunnettu **Jouko Karjalainen**. Aiheena oli ”Euroopan köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunnan teemavuosi 2010 – Onko järkeä vai ei?”

Euroopan unionin kehittämissuunnitelman, Lissabonin strategian (v. 2000) tarkoituksena oli vähentää merkittävästi köyhyyttä. Silti köyhyysrajan alapuolella elää vielä yli 80 miljoonaa ihmistä ja talouskriisi pahentaa asiaa entisestään. 89 prosenttia eurooppalaisista odottaa hallitukseltaan kiireellisiä toimia köyhyyden poistamiseksi.

– Uusi tavoite asetetaan vuoteen 2020. Jos keskustelussa oleva ehdotus hyväksytään, köyhyysastetta aiotaan vähentää 20 miljoonalla henkilöllä, Karjalainen sanoo.

Köyhyysasteen mittaaminen on haasteellista, sillä köyhyys on aina suhteellista. Absoluuttista rajaa ei ole. Suomessa suhteellinen köyhyysaste on maailman pienimpiä.

Köyhyyden poistaminen ei tapahdu teemavuosia järjestävien toimijoiden avulla, vaan poliittisten päätösten kautta.

– Teemavuosi herättää keskustelua, joka toivottavasti vaikuttaa päätöksentekijöihin, Karjalainen sanoo.

Aktiivinen sosiaalipolitiikka ei toimi

Tässäkin tilaisuudessa esiin nousi 1990-luvun lama. Ahon hallituksesta alkunsa saanut muutos, joka sittemmin sai nimen aktiivinen sosiaalipolitiikka, on toiminut savuverhona sosiaaliturvassa ja verotuksessa tapahtuneelle kehitykselle; sosiaaliturvan taso on laskenut ja suurituloisten verotus keventynyt.

– Päätöstä puolusteltiin sillä, että tuloerojen kasvu on Suomen kilpailukyvyyn kannalta välttämätöntä.

Suurituloisten tulot ovat kasvaneet vuodesta 1990 noin 150 prosentilla. Pääomaverotuksen suhteen Suomi onkin oikea veroparatiisi. Toisaalta suuri osa varoista valuu ulkomaille.

– Suomi on rikas maa ja jakovaraa kyllä olisi, Karjalainen sanoo.

Aktiivinen sosiaalipolitiikka pyrkii ratkaisemaan pitkäaikaistyöttömyyden ja syrjäytymisen ongelman vähentämällä riippuvuutta sosiaaliturvaetuksista rohkaisemalla kaikkia työkykyisiä hakeutumaan ansiotyöhön. Mutta sen toimivuudesta on hyvin vähän näyttöä.

– Ihmiset hakevat omia selviytymiskeinoja harmaasta taloudesta ja halpatyövoimasta.

Köyhyys vaaliteemaksi

Joku yleisöstä heitti hyvän kommentin koskien valtion lypsylehmää, autoa.

– Sanotaan, että kun autoveroa lasketaan, sama raha tulee automyyntinä takaisin. Miksi sitten luullaan, että jos toimeentuloturva nostetaan, se menisi suoraan sukanvarteen?

Yleisössä ihmeteltiin myös miten hallitus saataisiin kiinnostumaan heikoimpien aseman parantamisesta.

– Vaalit pidetään keväällä 2011. Toivotaan, että sosiaalisen syrjäytymisen ja köyhyyden problematiikat otetaan esiin vahvoiksi vaaliteemoiksi. Painostustakin taatusti tarvitaan. Ehkä idealismia, mutta uskon edelleen poliittiseen järjestelmään. Eduskunnassa ne päätökset viime kädessä tehdään, Karjalainen sanoo.

Maura Tiuraniemi

LIISA HINKKANEN

Eläkkeelle jäätyään Irja Alholla on ollut aikaa harrastaa, opiskella kieliä ja hoitaa sosiaalisia suhteitaan.

Raisiolainen **Irja Alho** jäi eläkkeelle vuonna 2006 pitkän työuran ja sitä seuranneen muutaman vuoden työttömyyden jälkeen.

Työura kauppaopiston jälkeen alkoi vientitehtävillä. Alho sai stipendin, joka mahdollisti opinnot ulkomailla, Saksassa, Englannissa ja Ruotsissa.

– Vietin kolme vuotta ulkomailla. Saksan kielen taidosta oli hyötyä. Kannattaa opiskella erikoisempia-kin kieliä kuin englantia, Alho suosittelee.

Suomeen palattuaan Alho työskenteli 12 vuotta Sahojen Laivaus Oy:ssä, pari vuotta Kestilän Pukimossa ja päätyi lopulta melkein 20 vuodeksi Finluxille. 1990-luvun laman aikaan Alho lomautettiin vain kuukaudeksi, sillä pomo tarvitsi hänen kielitaitoaan saksalaisten asiakkaiden hoitamiseen. Vuonna 2005 Finluxin työtilanne heikkeni kuitenkin ratkaisevasti ja Alhon pitkä työ-

ura päättyi siihen. Pian lomautuksen jälkeen Finlux ajautui konkurssiin.

Sepänkadulle sattumalta

Työttömäksi jäätyään Alho alkoi yllättäen sairastaa.

– Selkäkivut iskivät yllättäen ja kestivät vuoden, sappikivet leikattiin ja löydettiin laktoosi-intoleranssi. En tiedä olivatko sairaudet osittain psyykkisiä.

Nyt Alho on pysynyt terveenä.

– Kävelen ja käyn Lapissa hiihtämässä. Joka päivä saa olla iloinen, että pystyy liikkumaan, Alho sanoo.

Turun Seudun Työttömiin Alho löysi sattumalta.

– Joku kertoi, että täällä on tilausompelimo. Tulin käymään ja näin, että täällä on muutakin toimintaa. Aloitin kieliryhmissä ja menin mukaan Aina Duuriin.

TST on Alhon mukaan muuttanut hänen alkuajoistaan siten, että on tullut uusia vaihtoehtoja, kuten lisää liikuntaa ja Köpö-retket.

– Työvoimatoimistossa voitaisiin enemmän ohjata ihmisiä tänne. On hienoa saada tekemistä päiviin osallistumalla jumppiin ja retkiin.

Eläkkeellä on kiire

Laulukuoro Aina Duuri on Alholle henkireikä. Hauskojen harjoitusten lisäksi käydään esiintymässä ja yhteisillä retkillä.

– Laulun aion pitää mukana niin kauan kuin ääni pihisee. Nykyisin opiskelen myös espanjaa työväen-

Eläkkeelle ilman pelkoa

opistolla ja on aikaa hoitaa sosiaalisia suhteita. ”Eläkkeellä on kiire”-fraasi pitää paikkansa. Nyt eläkkeellä on mukavaa, mutta silloin kun viimeinen irtisanomiskirje saapui, hetki oli surullinen.

Työttömyys ennen eläkkeelle jääntä ehti vaikuttaa melkein ikänsä töitä tehneen Alhon eläketuloihin.

– Finluxilla työssäolovuodet eivät ihan ehtineet täyttyä ja eläke pieneni huomattavasti.

Alhon mielestä eläkeikää ei pitäisi nostaa, vaan 59–63 vuotta olisi sopiva. Työvoimaa voitaisiin kasvattaa enemmän toisesta päästä ja antaa työpaikat nuorille.

– Nykyään nuoret ovat tosi taitavia. Heillä on hyvä kielitaito ja atk-taidot. Valmiuksia on ehkä saatu peleistä tai televisiosta. Opetuskin on muuttunut; nykyään painotetaan enemmän käytännöllisyyttä, esimerkiksi kielenopetuksessa.

Alho on jonkin verran tehnyt vapaaehtoistyötä eläkkeelle jäätyään, kuten toiminut varamummina, ollut mukana yhteisvastuukeräyksissä ja esiintynyt Aina Duurin kanssa vanhainkodeissa.

– Eläkkeelle jäämistä ei kannata pelätä. Kun lähtee liikkeelle, löytää kyllä tekemistä ja samanhenkisiä kavereita.

*Maura Tiuraniemi
Kuva: Liisa Hinkkanen*

Muutosvalmiit monitaitolaiset

Muutosvalmiuden on sanottu olevan hyvä valtti nykyajan työelämässä. Muutosvistarinta taas on mörkö, jota muodikkaasti – ehkä helppona selityksenä – syytetään silloinkin, kun kyse ehkä on jostain ihan muusta.

MONITAITO-projektissa eletään kolmatta toimintavuotta ja kirjoitus-hetken mennessä (toukokuu 2010) siinä on ollut työllistettynä eri toimenpiteissä 120 eri henkilöä. Kun tarkastelen tätä joukkoa muutosvalmiuden näkökulmasta, olen valmis keskiarvona antamaan varsin korkean arvosanan. Jo lähtökohtaisesti – projektiin tullessaan – työntekijöillä on usein takana enemmän muutoksia kuin uskoisikaan. On vaihdettu työstä toiseen tai toimenpiteestä toiseen tai oltu vuoroin työssä, vuoroin työttömänä. On käyty lyhyillä ja pitkillä kursseilla tai hankittu kokonaan uusi ammattitutkinto. On vaihdettu työn perässä paikkakuntaa, monet monitaitolaiset ovat syystä tai toisesta joutuneet vaihtamaan myös kotimaata. Työhön liittyvien muutosten lisäksi on henkilökohtaisessa elämässä voi-

Innovatiivinen ja yksilölähtöistä työtapaa toteuttava MONITAITO työllistää muun muassa hoiva- ja toimistotyöntekijöitä, muusikoita, kirjailijoita, kuvataiteilijoita, tutkijoita, ilmaisutaidon osaajia, mediatyöläisiä, toimittajia, ATK-osaajia, tanssijoita, artesaaneja, autonkuljettajia sekä roudareita.

Monitaitolainen toimittaja Maura Tiuraniemi opiskeli työn ohessa itselleen, aikoinaan kesken jääneen painoviestinnän ammattitutkinnon. Kuva: Liisa Hinkkanen

nut olla rajuja muutoksia. Psykologian puolella on tutkittu, että ihmisen elämän kolme suurinta kriisiä ovat: 1) läheisen kuolema, 2) työttömäksi jääminen ja 3) muutto. Monitaitolaisten joukosta tiedetään, että nämä kaikki ovat voineet kohdata samanaikaisesti.

Takana olevista suurista muutoksista huolimatta – tai ehkä juuri siksi – monitaitolaisissa on nähtävissä hämmästyttävää muutosvalmiutta. On opittu selviytymään, joustamaan, aloittamaan alusta – ehkä useaan kertaan. Ollaan valmiita kokeilemaan erilaisia töitä, hyppäämään uusiin rooleihin, miettimään uusia koulutusvaihtoehtoja ja työstämään uutta ammattiuraa. Tämä ei ole ollut edes iästä kiinni. Muutosvalmiutta on löytynyt eläkeikää lähestyvistä siinä kuin nuoristakin. Oma lukunsa on sitten maahanmuuttajien aito halu löytää se uusi ”oma” ura uudessa maassa. Maahanmuuttajilla on vielä lisähaaste: on opittava uusi, vaikea kieli. Myös syntyperäiset suomalais-

set joutuvat työelämässä kielitaitovaatimusten eteen. MONITAITO-projektissa onkin hyödynnetty monikulttuurisuutta mm. kielitaidon ylläpitämisessä ja parantamisessa.

Toki projektissa on huomattu myös se, miten stressaavaa jatkuva muutos voi olla. Yleinen ja ymmärrettävä on toive, että työllistämisyksiköt voisivat olla pidempiä – varsinkin silloin kun tilanne avoimilla työmarkkinoilla on huono. Pidemmät jaksot takaisivat sen, ettei hyvin käynnistynyt prosessi jälleen keskeytyisi. Jos sopiva koulutuspaikka tai työpaikka avoimilta markkinoilta löytyy, on jokainen varmasti valmis ottamaan sen nopeasti vastaan. Tämä on ainakin MONITAITO-projektissa syntynyt kokemus.

Jatkuvien muutoksen tuulien keskellä, projektilaisille ja kaikille muillekin myötätuulta toivoen,

*Pirjo Lehtonen
MONITAITO-projektin
projektipäällikkö*

Trooli tukee Telakan ty

Meriteollisuuden palvelupiste TROOLI, ”taukotupa maailman parhaille laivanrakentajille”, avattiin tammikuussa Läntiselle Rantakadulle Auran panimon tiloihin.

Pisteen tarkoituksena on toimia kohtaamispaikkana lomautetuille ja irtisanotuille laivanrakentajille sekä meriteollisuuden työntekijöille, joita ovat mm. sähköasentajat, hit-saajat, levysepät, lvi-alan työnteki-jät, siivoajat, toimistotyöntekijät ja työnjohtajat. Tällä hetkellä kohde-ryhmään kuuluu noin 1.000 henkilöä. Ydinajatuksena on laivanraken-nusteollisuuden osaamisen säilyttäminen ja uusien toimintamuotojen kehittäminen.

– Tällä hetkellä meillä on myös paljon alanvaihtajia, projektikoordi-naattori **Eija Erlamo** kertoo.

Viihtyisissä tiloissa on tarjolla ilmaiseksi kahvia, pelejä, päivän lehdet, Internet, yritys- ja koulutusesityksiä, tietoa avoimista työpaikoista sekä henkilökohtaista ohjausta.

– Kävijät voivat purkaa pahaa oloaan, tosin nenäliinoja emme ole vielä tarvinneet.

Kyseessä on Varsinais-Suomen Elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-keskuksen (ELY) sekä Euroopan sosiaalirahaston (ESR) rahoittama hanke, jonne yhteistyökumppanit voivat ohjata asiakkaitaan ja josta yritykset voivat kysyä ammattitaitoista työvoimaa.

– Hangosta asti on tullut kyselyjä, miten tavoittaa alan työnhakijoita. Tänne voi jättää ansioluettelon, jonka voimme välittää työnantajalle, Erlamo sanoo.

Taukotuvan viralliset avajaiset vietettiin huhtikuussa, jolloin näytteilleasettajina toimivat Turun AKK, Opinovi-palvelupiste, Turun Seudun Kehittämiskeskus ja HRV-palvelut.

Toukokuussa Troolissa järjestetään 25 tapahtumaa, joista löytyy tarkempaa tietoa työ- ja elinkeinotoimiston Internet-sivuilta. Lisäksi **Sanna Forslund** Turun Seudun Kehittämiskeskukselta vastaa tiistaisin ja

keskiviikkoisin kysymyksiin Turun kaupungin liikunta- ja kulttuuritoiminnasta.

Lomautus oli shokki

Putkiasentajan työstään lomautettu **Timo Mansikkaviita** tuli Trooliin Turun HRV-palveluiden infotilaisuuteen, jossa kerrotaan henkilöstövuokrauksesta.

– Jos työttömyys jatkuu, kaikki mahdollisuudet ovat auki, hän sanoo.

Lähes lomitta työskennelleen Mansikkaviidan elämä muuttui tottaalisesti huhtikuussa, juuri kun 30 vuotta töitä Turun telakalla tuli täyteen. Mansikkaviita aloitti putkiasentajana vuonna 1979.

– Lomautus oli shokki, johon ei vielä osaa sopeutua.

Tulevaisuudessa Mansikkaviita toivoo voivansa palata telakalle.

– Kai laivoja tarvii vielä joskus rakentaa, hän sanoo.

1. Trooli toimii Läntisellä Rantakadulla. **2.** Pelipöydän ääressä Troolin työntekijät Eija Erlamo ja Merja Simula. **3.** Työttömillä telakkatyöläisillä on mahdollisuus kokoontua Troolin tiloissa ilmaiseksi. **4.** Timo Mansikkaviita lomautettiin huhtikuussa. **5.** Turun aikuiskoulutuskeskuksella on oma palvelupiste Troolissa. Myös muut toimijat käyvät paikalla esittäytymässä.

öttömiä

Nyt Mansikkaviidalla on aikaa lepäillä ja viettää aikaa läheisten kanssa. Ehkäpä hän löytää tiensä myös tänne TST:lle.

– Jotain tekemistä pitää saada, siksi olen käynyt Troolissakin, Mansikkaviita sanoo.

Työnjohtaja **Vesa Lähdekorpi** irtisanottiin vuoden alussa, ensimmäisessä joukkoi rtisanomisten aallossa.

– Monella on ollut apeat fiilikset, Lähdekorpi kertoo.

Tulevaisuus on vielä täysin avoinna, niin henkilökohtaisella tasolla kuin isommissa ympyröissäkin, joita Lähdekorpi sanoo olevan mahdoton ennustaa.

– Vielä en ole osannut suunnitella mitään. Nyt olen kotona lasten kanssa ja vaimo käy töissä.

Tiedon Troolista Lähdekorpi löysi Telakan sisäisestä OHOI-lehdestä.

Maura Tiuraniemi

Kuvat: Katri Niinikangas

3.

5.

Palvelusteessä järjestetään muun muassa:

- työnantajan tiedotustilaisuuksia ja juttutupatoimintaa.
- työnhakuun liittyviä infotilaisuuksia.
- koulutus esittelyjä ja tietoa koulutuksen aikaisista taloudellisista etuuksista.
- rekrytointitilaisuuksia ja työnantaja esittelyjä.
- työ- ja elinkeinotoimiston palveluneuvontaa.
- apua ja ohjeistusta sähköisten palvelujen käyttöön.
- Avoimna arkisin klo 9.00–15.45.
- Osoite: Läntinen Rantakatu 53 (3.kerros)
- Lisätietoa: www.turunte-toimisto.fi/trooli/

4.

Muutos on ai

Susanna Valtanen on ehtinyt tehdä monenlaista: hän opiskeli teknikoksi, oli mukana perustamassa TST ry:tä edellisen laman aikana ja on viime vuosina tehnyt rohkean elämänmuutoksen: siirtynyt turvallisesta palkkatyöstä elämäntaidonvalmentajaksi. Hän piti TST:llä maaliskuun lopussa Oma talous tasapainoon -kurssin.

”Jotenkin sitä ajattelee itseään tylsäksi tyypiksi, että eihän minun elämässäni ole mitään mielenkiintoista, mutta kyllähän sitä on jotain tapahtunutkin.” **Susanna Valtanen** oli hyvä ja tunnollinen oppilas koulussa ja lukio oli hänelle looginen valinta. Sen jälkeisten päätösten tekeminen olikin paljon vaikeampaa. Hän oli hyvä kielissä ja matematiikassa ja haki opiskelemaan kielenkääntämistä mutta ei päässyt, onneksi, hän sanoo nyt.

Hän meni töihin Hellakselle ja tustui siellä ihmisiin, jotka olivat tekemässä työharjoittelua teknilliseen opistoon pyrkimistä varten. Valtanen ei ollut tiennytkään sellaisesta mahdollisuudesta ja parin työvuoden jälkeen hän alkoi opiskella prosessiteknikoksi. Opintojen jälkeen piti taas keksiä mitä tekisi ja Valtanen päätyi töihin suunnittelijaksi insinööri-toimistoon. ”Silloin 1989 oli sellainen tilanne, että työpaikan sai melkein valita. Oli ihanaa päästä töihin, tuntee olevansa haluttu ja päästä elämässä eteenpäin.”

Lama yllätti

”Lama tuli vähän yllättäen nuorelle, joka ei kauheasti seurannut aikaa tai lukenut lehtiä. Ja se iski suunnittelu-töihin ensimmäiseksi. Olin etujoukoissa kokemassa laman”, Valtanen sanoo. Työpaikalta ei onneksi irtisanottu ketään, mutta hänkin joutui lomautetuksi vuonna 1991.

Hän luotti siihen, että suhdanteet vaihtelevat ja että hän pääsee takaisin töihin, mutta kotona oli ankeaa olla yksin, kun työpaikalta löytynyt puolisoikin aloitti opiskelun. Niinpä Turun Sanomissa ollut ilmoitus, jolla haettiin työttömiä perustamaan uutta yhdistystä, tuli tarpeeseen. Yhdessä tekeminen on hänelle tärkeää ja talukootyö yhdistyksen rakentamiseksi teki hyvää. Kun ei voinut tehdä palkkatyötä, hän teki vapaaehtoistyötä.

Valtanen sanoo, että lama sai hänet huomaamaan, miten väärät käsitykset voivat estää muuttamasta elämäänsä sellaiseksi kuin haluaa: ”Huomasin sanovani jossain vaiheessa ääneen, että kun on tämä lamakin niin ei voi perustaa perhettä,

kun ei ole mitään turvaa. Sitten tajusin, että eihän se niin mene.” Hänen mukaansa vanhojen uskomusten kyseenalaistaminen on tärkeää muutoksen hallinnassa.

Taloustilanne parantui ja äitiyslomien jälkeen Valtanen palasi töihin. Hän kuitenkin huomasi, ettei työsuunnittelutoimistossa oikeastaan ollutkaan sitä mitä hän halusi: ”Työn tekninen puoli, teollisten prosessien kehittäminen, oli yhä kiinnostavaa mutta olin entistä kiinnostuneempi ihmisistä ja heidän prosesseistaan.” Prosessin muutos kiehtoo häntä. Valtanen vaihtoi työpaikkaa ja pääsi työnohtajana enemmän tekemisiin ihmisten kanssa.

Elämänmuutos

Hän oli valmis suurempaan elämänmuutokseen. Hän kävi erilaisia kursseja työnsä ohessa. Varsinaisen muutoksen käynnisti Nia-tanssi, joka korostaa kehontuntemusta ja liikkeen vaikutusta mieleen. ”Sivutyö tanssinohjaajana sai minut huomaamaan, että uran vaihtaminen on aivan mah-

”

Muutoksessa on tärkeää mistä se tulee ja omien uskomusten kyseenalaistaminen. **Ulkoa tuleva muutos ei tunnu hyvältä.** Muutos on mahdollista heti, mutta koko elämää ei tarvitse muuttaa kerralla. **On tärkeää, että näkee itsensä tärkeänä osana yhteiskuntaa.** Tehtyjä ei kannata surra eikä tulevaa murehtia liikaa. **Ihmisille on tyypillistä vastustaa muutosta ja hakea turvallisuutta.** Täytyy olla valmis muutokselle. **Jos miettii vain rajoituksiaan ja asioita, joita ei voi tehdä, ei käy hyvin.** Muutos on aina mahdollisuus; miten sen kokee on omalla vastuulla. **Asenne ratkaisee.** Onnistuminen vaatii intohimoa, innostumista ja kovaa työtä. **Toiveikkuus ja toivottomuus ovat ihmisen omalla vastuulla.** Kaikki vaikuttaa siihen miten menee. **On tärkeää päästä irti vanhoista vääristä oletuksista.** Muutos on ainoa pysyvä asia. **Muutos tapahtuu joka tapauksessa.** Mitä tietoisempi on muutoksesta, sitä paremmin sitä voi ohjata. **Pienet askeleet ovat tärkeitä muutoksen hallinnassa; elämäänsä ei voi muuttaa hetkessä.** Muutoksen on hyvä olla osa arkea. **Jokaista konkreettista asiaa ennen on ajatus.** Positiivisuus kannattaa.”

na mahdollisuus

TIINA NEUVONEN

dollista. Oikeastaan olin jo aloittanut sen prosessin”, Valtanen sanoo.

Pitäessään vertaistukiryhmiä lapsiperheille hän oli tutustunut elämäntaidonvalmentajaan ja kiinnostunut aiheesta ja pääsi opiskelemaan alaa. Hänen työpaikkansa yt-neuvottelut täydensivät muutoksen. Hän suoras-taan toivoi tulevansa irtisanotuksi: ”Työ oli turvallinen vaihtoehto, mutta minulla ei ollut enää intohimoista suhdetta siihen.”

Elämäntaidonvalmennuksen mahdollisuudet

Valmentajana hän haluaa auttaa ihmisiä pohtimaan, keitä he ovat ja mitä he haluavat elämältään: ”Olen erityisen kiinnostunut siitä miten ihmiset voivat tehdä arjestaan parempaa. On tärkeää muuttaa asennettaan ja vääriä käsityksiään. Toiveikkuus on hedelmällisempi tunnetila kuin toivottomuus; jos ajattelee ettei pärjää, niin ei todennäköisesti pärjääkään.”

Valmennusta voi käyttää apuna esimerkiksi ihmissuhteissa tai siinä, miten työttömät voisivat toimia tehokkaammin. Se sopii myös avuksi työnhakuun. Valtanen antoi esimerkin nuoresta työttömästä, jolla on koulutusta ja ammattitaitoa mutta ei juurikaan työkokemusta. Hän ei löydä töitä ja uskoo, ettei ikinä löydäkään. Hänen olisi kuitenkin parempi uskoa tulevaisuuteen. ”On hyvä miettiä, mikä itseä oikeasti kiinnostaa ja mitä haluaa tehdä ja millaisessa työpaikassa haluaa työskennellä.” Pienillä asioilla, esimerkiksi toivelistoilla työn ja työpaikan suhteen, herätetään positiivista asennetta työn ja työpaikan suhteen.

Toiveikkuus on tärkeää työnhaus-sakin. Se tuo itsearvostusta ja auttaa kohtaamaan työnantajan samalla tasolla. Jos tietää mitä haluaa, on varmempi työhaastattelussakin.

Katri Niinikangas

Elämäntaidonvalmennus

- Ratkaisukeskeistä, käytännöllistä ja tulevaisuuteen suuntautuvaa työtä. Auttaa asiakasta nauttimaan enemmän tämän hetkisestä elämästä ja löytämään omat tavoitteensa työssä, elämässä ja ihmissuhteissa.
- Ehdottoman luottamuksellista.
- Ei ole terapiaa; valmennus vaatii voimia sitoutua muuttamaan elämäänsä.

www.elamantaidonvalmentajat.fi

Stadion foorumina MONITAIIDON yrittäjälle

Kaveh Khezri tuli MONITAITO-projektiin tammikuun puolessa välissä audiovisuaalisen ryhmän tehtäviin. Hänellä oli kuitenkin jo valmis suunnitelma jatkosta: grillikioski. Hän oli pitänyt jonkin aikaa pizzeriaa ylioppilaskylässä. Grillikioski suositulla paikalla houkutteli kuitenkin enemmän ja hän oli jo pari kertaa aikaisemmin tiedustellut, onko Stadion-grilli myynnissä. Marraskuussa vihdoinkin tärppäsi ja omistaja suostui myymään grillin. Meni kuitenkin vielä puoli vuotta ennen kuin kaikki oli valmista uudelle yritykselle. Tarvittiin omaa rahaa sekä lainaa pankista.

– Starttirahaa en hakenut, kertoo Kaveh.

Tarvittiin myös pieni remonti, sekä siistimistä. – Remonttiin meni noin kaksikymmentä päivää. Toukokuun alussa grillikioskin luukut viimein aukesivat.

Kilpailu asiakkaita alkoi

Stadion-grilli sijaitsee hyvällä paikalla jalkapallostadionin kupeessa. Ympärillä on laaja parkkialue, jolle on helppo tulla. Alue toimii myös kokoontumispaikkana monelle moottoriharrastusryhmälle.

Tiistaisin siellä kokoontuvat vanhat autot ja keskiviikkoisin moottori-pyörät.

Grillikioskin asiakasmäärään kokoontumispäivinäkin vaikuttavat muun muassa sää sekä esimerkiksi jääkiekkomatsit telkkarissa. Niinpä uusia keinoja on keksittävä asiakkaiden houkuttelemiseksi. Tällä hetkellä grilli aukeaa aamuisin kello kahdeksalta.

– Ajattelin aikaistaa aukioloaikoja, sillä ohi kulkee paljon työmatkaliikennettä. Esimerkiksi puoli seitsemältä monet töihin menijät tulisivat mielellään edulliselle aamupalalle.

Tällä hetkellä myynnissä on normaaleja kioski- ja grillituotteita sekä kebabia. Erikaisuutena grillistä saa

herkullista ja raikasta luonnonjogurttia. Valikoimaan on tulossa myös parannuksia. Kasvisvaihtoehdoksi on suunnitteilla falafel.

– Olen saanut jo luvan tupakanmyyntiin. Aion vielä hakea lupaa oluen ulosmyyntiin. Anniskeluoikeuksia ei sentään ole tulossa.

MONITAIIDOSTA yrittäjäksi

MONITAIIDON työntekijöillä on paljon vaihtoehtoja projektin päättyessä: työllistyminen tai sijoittuminen yksityiselle tai julkiselle sektorille tai esimerkiksi TST-konsortion sisälle. Monet ovat löytäneet uuden alan opinnot tai jatkaneet vanhoja. Useat ovat myös saaneet MONITAIIDOSSA opinnot loppuun tai suorittaneet ammattitutkinnon osia. Yrittäjyys on yksi hyvä vaihtoehto silloin, kun työntekijällä on hyvä tuote, asiakaskunta tai, kuten Kavehilla, jo kokemusta yrittäjyydestä.

Yrityshaaveet tulevat useimmiten esiin jo rekrytointihaastattelussa. Keskusteluissa selviää yleensä kuinka valmis yritysidea työntekijällä on ja mitä tukea MONITAITO voisi tarjota: koulutusta, verkostoja, tuotekehittelyä tai kuten usein maahanmuuttajayrittäjien kohdalla valmennusta suomen kielessä.

Yritysidea voi syntyä myös työllistymisaikana. Tästä syystä MONITAITO järjestää säännöllisesti yrittäjyysinfon yrityspalvelukeskus Potkurissa. Yrittäjyysinfon perusteella moni varaa itselleen myös henkilökohtaisen yritysneuvontajan. Vuoden 2010 aikana on aloitettu myös yhteistyötä Luovien alojen yritysautomon kanssa.

Kaveh Khezri on uusi yrittäjä perinteikkäällä Stadion-grillillä.

Teksti ja kuva: Minna Leka

Anna Duuni -valokuvakilpailu on ratkennut

AD-valokuvakilpailun jäsenäänestyksen voittajakuvat:

1. "Täysinpalvellut" 1.–2.6.09 Vänö–Högländ
Ritva Rantanen
2. "Vartiopaikalla" 2.7.09 Rumar–Korppoo
Annikki Leinonen
3. "Maalta merelle – sukupolvesta toiseen" Maisaari 23.6.09
Minna Leppänen

Yleisöäänestyksen voittajat palkittiin vapaalipuilla m/s Anna Duunin matkoille. Niitä arvottiin myös äänestäneiden kesken. Onni suosi Seija Kantoa, Outi Ylitaloa ja Jussi Vullia. Onnea voittajille!

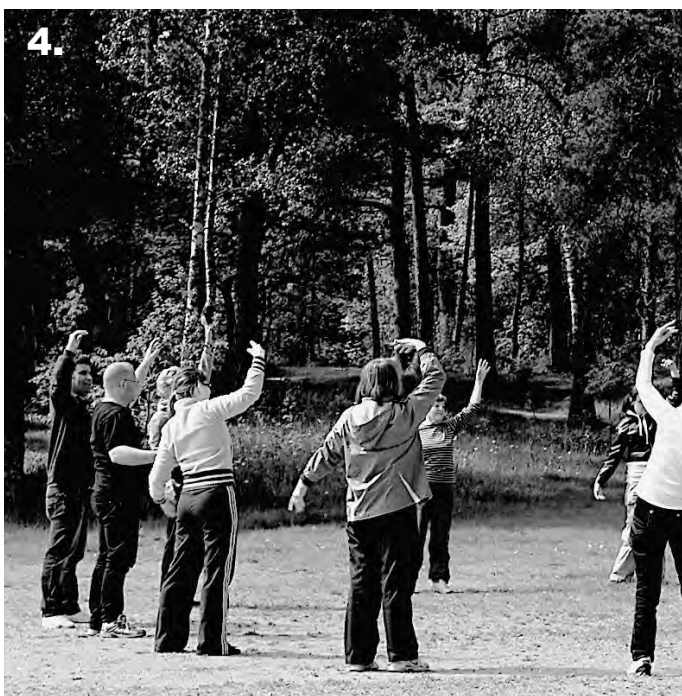
Iloinen päivä Ruissalossa

KUVAT: EETU MOISIO JA TIINA NEUVONEN

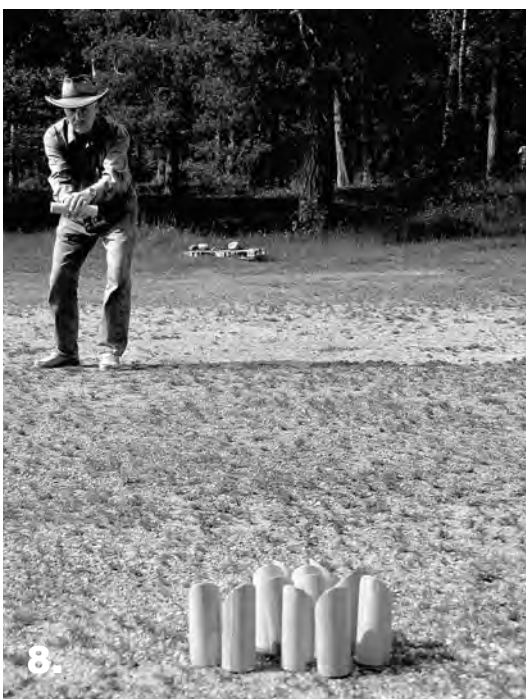
Turun Seudun Työttömien iloinen väki täytti taas tänäkin vuonna Ruissalon kansanpuiston toukokuun lopulla. Kesän avajaisjuhlissa leikittiin, syötiin, risteiltiin m/s Anna Duunilla ja nautittiin erilaisista esityksistä.

1. TST ry:n puheenjohtaja Olavi Nummela toivotti Ruissalo-päivän osanottajat tervetulleiksi. **2.** Aina Duuri -lauluryhmä avasi päivän ohjelmiston elokuvasävelmillä. **3.** Radioryhmän Heidi Luoto kävi kokeilemassa onneaan Midaksen kullanhuuhtontapisteessä. **4.** Mercia järjesti reippaan aamujumpan.

5. Turun Sirkuksen Esa Östberg hämmensi yleisöä taikatempuillaan. Apumaagikkona toimi syntymäpäiväänsä viettänyt Markku Teräsvaara. **6.** Yleisö nautti ohjelmasta ja kauniista säästä. **7.** M/s Anna Duuni kyyditsi tapahtumavieraita Ruissalon kauniissa ympäristössä. **8.** Päivän aikana järjestettiin monta mölkkyturnausta. **9.** Ruissalo-päivän jännittävä finaali oli saappaanheittokisa, jossa saapas lensi monenlaisilla tyyleillä. Parhaimmillaan päästiin yli 24 metrin.

Joe Majanen

Laki julkisista työvoimapalveluista muuttui toukokuussa

Tasavallan presidentti on vahvistanut muutokset julkisista työvoimapalveluista annettuun lakiin ja eräisiin siihen liittyviin lakeihin.

Työnhakijaksi rekisteröityminen tapahtuu ensisijaisesti sähköisesti. Nuorten pääsy uudelleen työharjoitteluun nopeutuu. Kuntapohjaisista työssäkäyntialueista luovutaan. Alle 25-vuotiaista nuorista yrityksille myönnettävän palkkatuen ehdot lievenevät vuonna 2010–2011.

Lainmuutoksilla pyritään parantamaan TE-toimistoissa asioivien palveluja.

Työnhakijalle laaditaan työllisyysuunnitelma kahden viikon kuluessa työnhaun alkamisesta.

Työharjoittelun ja työelämänvalmennuksen enimmäiskestoja koskevia säädöksiä yhtenäistetään ja enimmäiskeston laskennan uudelleen aloittamista koskevia säädöksiä lievennetään. Muutosten tavoitteena on estää työsuhteisten työntekijöiden korvaaminen toimenpiteessä olevilla sekä menettelytapojen selkiyttäminen ja yksinkertaistaminen.

Nuorten pääsyä uudelleen työharjoitteluun nopeutetaan. Alle 25-vuotias työmarkkinatukeen oikeutettu, ammatillista koulutusta vailla oleva nuori pääsee jatkossa nykyistä nopeammin uudelleen työharjoitteluun, jos nuori ei työharjoittelun enimmäisajan täytyttyä ole päässyt koulutukseen, työllistynyt palkkatyöhön tai häntä ei ole voitu ohjata muihin työllistämistä edistäviin palveluihin.

Kuntapohjaisista työssäkäyntialueista luovutaan. Jatkossa työssäkäyntialueet määräytyvät kilometripohjaisesti. Henkilön työssäkäyntialue on hänen asuinpaikastaan 80 kilometrin etäisyydelle ulottuva alue. Uudistuksen myötä työssäkäyntialueet ovat kuntien koosta ja kuntamuutoksista riippumattomia. Uudistus lisää merkittävästi työnhakijoiden yhdenvertais-

ta kohtelua, kun alueiden määräytymisperuste on kaikille sama. Tosiasialliset kulkuvaikeudet ja työmatkaan käytettävä aika huomioidaan jatkossa laissa säädetyin edellytyksin pätevänä syynä kieltäytyä työssäkäyntialueen sisällä tarjotusta työstä.

Palkkatukisääntöjä muutetaan väliaikaisesti. Alle 25-vuotiaiden nuorten osalta yrityksille myönnettävän palkkatuen ehtoja lievennetään vuosina 2010–2011. Tällä ehkäistään nuorten työttömyyden pitkittymistä. Vuonna 2010 palkkatukea voidaan myöntää yrityksille määräaikaisen työsopimuksen perusteella heti nuoren jäätyä työttömäksi. Vuonna 2011 palkkatuen myöntäminen edellyttää, että nuoren työttömyys on kestänyt yhtäjaksoisesti vähintään kolme kuukautta.

Palkkatuen myöntämisedellytyksissä huomioidaan nykyistä paremmin kilpailuneutraliteetti ja EU:n valtiontukisäännökset. Palkkatuki myönnetään kaikille elinkeinotoimintaa harjoittaville työnantajille joko yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisena tukena tai de minimis -tukena. Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen mukaiseen menettelyyn liittyvät säännökset koskevat tuki-intensiteettiä ja tukikauden enimmäiskestoja. Elinkeinotoimintaa harjoittamattomien yleishyödyllisten yhdistyksien ja säätiöiden osalta palkkatuen käytännöt pysyvät ennallaan. Pelätyt muutokset eivät siis kosketa Turun Seudun Työttömät TST ry:tä. Käytännössä muutokset olisivat lopettaneet työllistämisen yhdistyksissä.

Lakimuutoksen valmisteluvaiheessa vuosi sitten tilannetta katsottiin yksioikoisesti: kaikki yhdistyksissä tapahtuva myynti tulkittaisiin elinkeinotoiminnaksi. Vuoden laajamittainen vaikuttaminen tämän epäkohdan oikaisemiseksi on ollut tärkeää. Ilman sinnikkyyttä ja asioihin paneutumista kolmannen sektorin taru työllistämisen osalta olisi loppu. Uudet olemassa olevat haasteet odottavat ratkaisua. Aktiivista kesää kaikille!

Tarve kohtaa realismin

LIISA HINKKANEN

Istumme **Seppo Blomqvistin** kanssa kasvotusten juttelemassa työttömyydestä. Olen tottunut näkemään Sepon kokouksissa aktiivisessa roolissa ja hän kerookin toimineensa viitisen vuotta TST:n luottamustehtävissä. Minä MONITAIIDON pätikätyöläisenä olen otanut tehtäväkseni tutkia, mitä työtön ajattelee, kokee ja tuntee. Kun kysyn Sepolta miten hän kokee oman merkityksensä yhdistyksessä, menee hän hetkeksi mietteliääksi.

– Kun pyydetään tekemään asioita ja annetaan vastuuta, on se selvä merkki siitä, että on tehnyt oikeita asioita. Sen kokee tavallaan palkkiona. Tässä oppii tuntemaan ihmiset, näkee heidän hyvät ja huonot päivänsä. Samalla oppii antamaan itsellekin vähän armoa.

Monen muun lailla on Seppokin tullut taloon palkkaetuella. Hän on toiminut liikunnanohjaajana, ohjaajana kuntouttavan työtoiminnan pilottihankkeessa, Luotsi-hankkeessa, edunvalvojana ja viisi vuotta TST:n hallituksessa. Yhdistyksen kautta hän on löytänyt tiensä myös kunnallispolitiikkaan lautakunnan varajäsenen tehtäviin. Yhdistyksen toimintaan hän toivoo uusia aktiivisia ihmisiä, jotta toiminta uudistuisi. Kun on ollut pitkään hallituksessa, tietää jo mitä yhdistyksessä kaivataan. Seppo toivoo, että saisi aktiivisuuden tarttumaan myös muihin.

Kun kysyn Sepolta, mitä hän haluaa elämältä, vastaa hän haluavansa tehdä sosiaalisesti tärkeää työtä ja siksi pyrkii myös opiskelemaan hoitoalalle.

– Kunnallisissa tehtävissä näkee, ettei tarve useinkaan kohtaa realismin kanssa, hän toteaa. – Asia ei puhuttele sellaista, joka ei ole itse kokenut, olkoon sitten kysymys työttömyydestä, köyhyydestä tai sairaudesta. Jos jollain asialla ei ole itselle merkitystä, ei sitä näe.

Työttömyyden seuraukset tuntuvat luissa ja ytimissä; siihen liittyy toimeentulo, ehkä perhe, itsetunto, koko elämä. Haastatteluissa ihminen voi antaa turhan ruusuksen kuvan. Seppokin tunnustaa, että on asioita, joista hän ei mielellään puhu. On ollut henkistä lamaa, merkityksettömyyden tunnetta ja kolhuja itsetunnossa. Sekin huolestuttaa, ettei ole kertynyt eläkettä. Seppo on huomannut, että luottamus- ja vapaaehtoistyötä arvostetaan, kun ihminen tekee sitä työn ohessa. Työttömän toimet sen sijaan nähdään puuhasteluna.

Minulla on tarve ajatella utopistisia ajatuksia. Siksi kysyn, onko huonouteen pakko suostua. Eikö ihmi-

sellä ole oikeus kokea itsensä vahvana ja onnistuneena? Seppo toteaa ympäristön paineen valtavaksi, varsinkin jos arvottomuuden kokemusta on kestänyt vuosia, ehkä vuosikymmeniä. Yhdistyksen sisällä saa kokea ymmärrystä, mutta ulkopuolella punnitaan itsevarmuus. Sitä on täysin paljaana toisten arvostelulle. Sanotaan, että menisit vaan sinäkin kunnon töihin.

Koitan vielä herkistellä toteamalla, että täällä on ihmisiä, jotka ovat oppineet elämään tilanteensa kanssa. Eikö siinä ole valtavasti potentiaalia? Voidaan vaikka tukea ihmisiä, jotka ovat pudonneet elämässä ehkä korkealtakin. Seppo tuo realismia haaveisiini:

– Jos näytät hyvinvoivalta ja tyytyväiseltä elämäsi, se aiheuttaa negatiivisia reaktioita. Sinä olet ihmisten silmissä laiska vapaamatkustaja, verorahojen hyväksikäyttäjä.

Niinpä. Kuitenkin ajattelen, että yhdistyksissä tehtävä työ on monella tavalla arvokasta. Me testamme ja tutkimme, millaista työ voisi olla. Hyödyimme toistemme osaamisesta ja voimme vastavuoroisesti antaa omastamme. Työelämässä on harvoin aikaa, tahtoa tai resursseja välittää yksittäisistä ihmisistä. Yhdistyksessä sen sijaan on mahdollista kehittää työmuotoja niin, että tekijä voi kokea panoksensa tärkeäksi ja kerätä onnistumisen kokemuksia.

Onko tämä työtä, joka kantaa loppujen lopuksi pitemmälle? Jos haluat vaikuttaa siihen, miten realistisesti tai utopistisesti kirjoitan työttömyydestä, haastattelen sinua mielelläni. Tartu hihaani Sepänkatu 5:n käytävillä tai soita: 040 7661506.

Työttömän ääni radiossa

TST ry:n *Työttömän ääni* on ajankohtainen makasiini-ohjelma, jolla on pitkä historia Radio Robin Hoodin taajuudella. Työttömyyttä ja sen ilmiötä käsittelevä ohjelmaa on kuultu jo vuodesta 1994 lähtien. Alkuaikoina haastateltiin puhelimitse, esimerkiksi rakennusliiton toimitsijaa työttömyysturvan heikennyksistä. Ohjelmat editoitiin ”leikkaa, liitä” -periaatteella. Sittenkin tekniikka on kehittynyt digitaaliseen aikakauteen: nykyisin radioryhmä tallentaa digitaalisena stereona.

Ohjelman tekijät ovat vuosien saatossa vaihdelleet niin vapaaehtoisina toimittajina kuin palkkatuettuina. Radioasema on matkan varrella kurssittanut ohjelmien tekijöitä radiotyön perusteista ja hyvän journalismin etiikasta.

Ohjelman sisällöt ovat olleet yleensä tekijöistä riippuvia: on taltioitu kuunnelmia ja kierretty toreilla ja turuilla, seminaareissa ja eduskuntatalon portailla peräämässä haastatteluja niin ministereiltä kuin maakuntamme kansanedustajiltakin. Useasti kulloinkin ohjelmien tekijätiimi on taltioinut *Työttömän äänen* kuuntelijoille kuunneltavaksi ”autenttisissa” olosuhteissa taltioitua hätähuutoja:

töitä, töitä, ei tukia. Näitä sanomia ovat vuosien varrella kuuntelijat saaneet kuulla kotivastaanottimien äärellä. Ohjelmassa tiedotetaan yhdistyksen ajankohtaisista asioista, työttömien edunvalvonnasta, yhdistyksemme projekteista ja aktiivisesta opintokerho- ja jäsenoiminnasta, kuten näin kesäaikaan m/s Anna Duunin matkoista laajalle maailman upeimpaan saaristoon. Mukana on aina ajankohtainen ”anonyymin työttömän” pakina sekä henkilöhaastatteluja.

Nykyisin *Työttömän ääni* -ohjelmaa on mahdollista kuunnella myös kotitietokoneelta, netissä osoitteessa www.radiorobinhood.fi/kuunteluhuone. Radion puolelta ohjelma on kuunneltavissa taajuudella 91,5 Mhz keski- viikkoisin klo 16.30, torstaisin klo 12.15 ja lauantaisin klo 14.45.

Radioryhmään saa yhteyden sähköpostitse osoitteilla radioaallot@gmail.com, radiotiimi@gmail.com, radiotoimittaja@gmail.com ja radio@tstry.com

Radioryhmä esittelee mielellään toimintaansa TST ry:n ja muiden sidosryhmien jäsenille Sepänkatu 5:n B-portaassa 4. kerroksessa (Kerhuhuone 405).

LIISA HINKKANEN

Toimitustiimi: Heidi Luoto, Toni Vuori, Juha Tolvanen ja ”Elli” Turun Taitotiimi ry:n MONITAITO-projektista.

Mia Jussinniemi

LIISA HINKKANEN

Työnhakutaitoja teatteri-ilmaisulla

Olen työskennellyt MONITAITO-projektissa teatteri-ilmaisunohjaajana nyt 7 kuukautta. Tällä hetkellä käsitkirjoitamme yhdessä **Mari Kolin** kanssa näytelmää erääseen sukukokoukseen. Esiityksen on määrä olla valmis heinäkuun alussa. Olen pitänyt Monitaidossa muutamia ilmaisu- ja vuorovaikutustaitojen kursseja Toisen kurssin teemana toimi työnhaku.

Työhaussa on hyvä olla tietoinen siitä, millaisen ensivaikutelman antaa ja mitä sanattomasti viestii. Näihin asioihin olen pureutunut jo vuosia kouluttaessani yhdistyksessä, joka tuottaa näytelmiä erilaisiin tilaisuuksiin ja tapahtumiin. On hämmästyttävää, kuinka vääränlainen kuva ihmisillä on siitä, mitä he viestittävät. Alkaessani perehtyä näihin asioihin, huomasin saapuvani keikkapaikoille kiireisesti ja hätäisen oloisesti viestittäen siten minut palkanneelle henkilölle, etten pitänyt työtilaisuutta arvossa. Toimin siis epäammattimaisesti. Kun korjasin toimiani ja tarkistin nonverbaalista viestintääni, palkkani tuplaantui. Joskus asiat ovat pienestä kiinni.

Teatteri-ilmaisua voi siis käyttää monenlaisiin tarkoituksiin. Työhaun harjoittelussa se on ylivertainen työkalu.

Tähtiverstas Ry:lla koulutamme laajasti eri alan ihmisiä viestinnän ja vuorovaikutuksen taitureiksi. Sen li-

säksi teemme ihan perinteisesti teatteria. Tällä hetkellä ohjelmistossa on Pidetään ikävää -luento, jossa tarkastellaan keinoja työpaikan ilmapiirin parantamiseksi, sekä häihin tarkoitettu koko perheen farssi. Lisää tietoa niistä ja muista koulutuksista löytyy osoitteessa www.tahtiverstas.fi

Monitaidosta voi kysellä mahdollisista työnhakuun liittyvistä kursseista.

Tietoa Internetissä työllistymistä tukevista palveluista

Työttömien Valtakunnallisen Yhteispalvelujärjestön sivuilta löytyvät kaikki Suomen työttömien yhdistykset: www.tvy.fi

Työ- ja elinkeinotoimisto (TE) antaa henkilökohtaista palvelua työhaussa ja -välityksessä, tietoa työmarkkinoista, koulutuksesta, ammateista sekä yrittäjyydestä: www.mol.fi

Turun työvoiman palvelukeskus (TYP) on tarkoitettu työttömille turkulaisille, joiden työllistyminen on eri syistä vaikeutunut: www.turuntyovoimatoimisto.fi

Alueellamme toimii monia työllistäviä hankkeita, projekteja ja työhönvalmentajia:

MONITAITO JA VÄLITYÖPROJEKTI www.tstry.com/projektit

MAJAKKA-HANKE www.ekokaarina.net/rekrytointi

TYÖLLISTY JÄRJESTÖÖN -HANKE www.varsinaissuomenpiiri.mll.fi/yhdistyksille

DANA-HANKE MAAHANMUUTTAJILLE www.yhdessa.org

RIIHENAICA OY www.riihenaika.fi

TRAINERI www.traineri.fi/palvelut/yksilovalmennus

TSEMPPIÄ TYÖTTÖMILLE www.tsemppi.net

Seniorit Toilan matkalla

Mukavaa oli mennä bussilla ja laivalla. Bussi oli jo odottamassa matkalaukkujen kanssa, kun tulimme laivasta läpi Tallinnan matkustajaterminaalin.

Ensimmäisessä pysähdyksessä Viitnassa tarvitsimme hieman viron osaamista. Piti arvata ”viinerit, grill vorstid, puljongit” ja ymmärtää valuutan arvo. Olimmehan tulleet pitkästä aikaa paikkaan, jossa hinnat eivät olleet euroina. Toilassa ei olisi vaikeuksia, koska olimme varanneet täysylläpidon. Jouduin kuitenkin ostamaan unohtuneet ”hambahari ja subelpüksid”. Saatoin sitten hymyssä suin tepastella ”ujulaan”. Spa hotelli oli erikoistunut moneen erilaiseen saunaan: suola-, höyry- ja infrapunasauat. Suomalainen saunamökki oli hotellin katolla. Uima-altaita ja porealtaita oli myös riittävästi.

Aamupäivisin otin kuten muutkin valohoitoa, hierontaa, vesijumppaa ynnä muita terveyteen vaikuttavia asioita. Ehdimme jopa kävelemään Toilan aurinkoisissa lumisissa maisemissa. Hotellissa oli maaliskuussa paljon asiakkaita: vanhempia lapsiensä kanssa. Ilmeisesti he olivat talvilomalla.

Kuremäe-luostarissa katsoimme, kun nunnat kiillottivat kruunuja ja käytävien matot olivat tuulettumassa ulkona. Sisällä ei saanut valokuvata. Paluumatkalla kävimme Jõhvi-kaupungissa.

Narvan Hermannin linnaa katsoimme ruotsalaisen leijonan katveesta. Lyhyt tutustuminen paikalliseen suureen ostoskeskukseen osoitti Narvan olevan kaupallisessa marketti-kehityksessä mukana. Paluumatkalla Toilaan poikkesimme katsomaan aikanaan salaapäisenä tunnettua suljettua Sillamäe-kaupunkia.

Itä-Viro oli muuten tasaista, mutta korkeat palavan kiven ja maa-aineksen keot paikoitellen erottautuivat maisemassa. Ryhmä uusia tuulivoimamylyjäkin oli Tallinna–Narva-tien varressa.

Kuvat: RakVere

1. Tallinnan satama **2.** Viitna Kõrts **3.** Säkkipillinsoittajapatsas **4.** Kuremäen luostari **5.** Narvan Hermannin linna **6.** Toilan uudistuvaa kylämaisemaa **7.** Toilan kyläpylän iltavalot Suomenlahden puolelta.

3.

4.

5.

6.

7.

TST-Seniorien kesäkauden tapahtumia

Retkiä ja Historian havinaa

► **29.6. Puolipäiväretki Halikossa Armfeltin jalarajäljillä.** Kohteina mm. keskiaikainen kirkko, Armfeltin sukuhaudat, Franssintalolla käsitömyymälä ja taidenäyttely. Lounaana kartanoväen pöytä. Lounaan jälkeen kartanokierros, kartano- ja hevosvaunumuseo. Kierros päättyy kartanopuotiin. Hinta jäseniltä 20 €, ei jäsenet 35 €. Hintaan sisältyy matkat, pääsymaksut, opastukset ja lounas Wiurilassa. Bussi lähtee Sepänskadulta klo 10.00. Retki voidaan toteuttaa, jos lähtijöitä on 22 hlöä. Kaikki tervetulleita. Ilmoittautuminen infoon viimeistään 17.6.2010.

► **18.8. Kokopäiväretki Tuusulanjärven rantatielle,** jossa ensimmäisenä Syvärannan Lottamuseon palvelut: Dramatisoitu opastus "Lotta Lempi Hoppanian Ilmavalvontakurssi Lottaopistossa v. 1940" sekä tutustuminen museon näyttelyihin. Nautimme ilmavalvontalotan "Pula-ajan aamiaisen" aloittaen luomuriisipurosta kaikkine tykötarpeineen päättyen Marskin kakkuun. Lottamuseon jälkeen kohteina Ilmatorjuntamuseo tai vaihtoehtoisesti työläismuseo ja kirkko. Jäsenhintana 30 €, ei jäsenet 45 €. Hintaan sisältyy matkat, pääsymaksut (myös aamiaisen) ja opastus. Max 40 hlöä. Bussi lähtee Sepänskadulta klo 7.00. Kaikki tervetulleita. Ilmoittautuminen infoon viimeistään 11.8.2010.

► **30.6. "Anna Duuni", Hiiri-saari**

► **25.8. "Anna Duuni", Kuutamoristeily**

► **30.7. Pikkubussilla Raumalle:
Mustan pitsin yö**

Ennakkotietoa syksyn tapahtumista

► Syyskauden kuukausikokoukset perjantaisin klo 10–12 seuraavasti: 13.8., 3.9., 8.10. ja 12.11.2010.

► Muistelukerho jatkuu: 1960-luku – suurten ikäluokkien vallankumous. Aloitus tiistaina 28.9. klo 13.00 ja jatkuu joka toinen viikko. Myöhäissyksyn teatterimatka Uuteenkaupunkiin katsomaan "Myrskyluodon Maijaa" lauantaina 13.11.2010. Näytös alkaa klo 14.00.

Seuraa ilmoitustauluja ja viikkotiedotteita. Kysy infosta!

Tulevia tapahtumia

Turun Seudun Työttömät TST ry / Jäsentoiminnot 2010

Tapahtuma-ryhmä järjestää mielekästä ja monipuolista toimintaa kaikenikäisille jäsenille. Tapahtumat pyritään toteuttamaan edulliseen hintaan, niin että mahdollisimman moni voi osallistua.

Omalla varainhankinnalla hankitaan lisää käyttövaroja.

Kesäkaudella tapahtuu:

Pihatapahtumat:

Järjestetään yhteistyössä ruokalan kanssa. Ruokailun lomassa tarjolla monipuolista ohjelmaa, kilpailuja ym. eri teemoin. Vapaa pääsy.

ke 7.7. Keskikesän teema. Luonto, kulttuuri ym. Vihtamyyntiä ja kirpputori.

ke 4.8. Yhteislaulu-iltapäivä yhteistyössä Aina Duurin kanssa.

ke 1.9. Sadonkorjuu, yhteistyössä Seniorien kanssa. Kilpailuja ym. Kirpputori.

Tapahtumat alkavat klo 11 ja jatkuvat n. klo 14 asti.

Mahdolliset retket:

ti 27.7. Marja-retki / Rantakunnas, Pyhämaa. Matkaa taitetaan pikkubussilla. Hintaa jäsenille 5 €.

Varainhankinta:

to 1.7. Vihtatalkoot Paavaisissa.

Tarpeen vaatiessa järjestetään lisää marja- ja sieniretkiä lähiseudulle.

Toimintavinkit ja -toiveet ovat tervetulleita.

Seuraa ilmoittelua viikkotiedotteesta ja ilmoitustauluilta.

Ulla Syväkari

Lamasta lamaan TST ry 20 vuotta-muistelu-kerho aloittaa varsinaisen toimintansa ensi syksynä ja jatkaa edelleen vielä ensi vuodenkin.

Kutsumme Sinut jäsen – oletpa ollut mukana toiminnassa kauan tai vähemmän aikaa – kertomaan kokemuksiasi ja tuntojasi TST:n toiminnasta. Yhdessä muistelujen pohjalta kokoamme aineistoa ja ideoita keväällä 2012 vietettävää TST ry:n 20-vuotisjuhlaa varten.

Toimimme opintokerhona ja kokoonnumme säännöllisesti **kahden viikon välein keskiviikkoisin klo 10–11.30**. Joka kerralla käsitellään eri aihetta keskustellen. Aiheeseen liittyvät valokuvat ja muu materiaali ovat myös tervetulleita.

Kokoonnumme Turun Seudun Työttömien toimiloissa os. Sepänkatu 5 A, Kabinetti (1. krs).

Kerhon vetäjänä toimii Ulla Syväkari.

Kerhokerta kestää n. puolitoista tuntia, eikä haittaa vaikkot ehtisi joka kerta mukaan.

Syksyn kerhokerrat ja aiheet:

ke 08.09. klo 10.00–11.30

"Miksi liityin yhdistykseen? / Mistä sain tiedon? / Miksi halusin jatkaa toiminnassa?"

ke 22.09. klo 10.00–11.30

"Oli kahvinkeitin, kyniä ja paperia ja tietenkin innostusta. Entä nyt? Millä keinoin olemme saavuttaneet nykytilanteen?"

ke 06.10. klo 10.00–11.30

"Ja taas muutetaan! Eri toimintapaikat ja kunnostustalkoot."

ke 20.10. klo 10.00–11.30

"Yhdessä tekemisen tarve / jäsentoiminnan kehitys."

ke 03.11. klo 10.00–11.30

"Mielenosoitukset ja yhteiset edunvalvontatilaisuudet."

ke 17.11. klo 10.00–11.30

"Soppatarjoilusta joulujuhlaherkkuihin / ruokala-toiminta toiminnan tukijalkana."

ke 01.12. kokoontuminen ja aihe vielä mietinnässä.

Toivottavasti haluat tulla mukaan!

Ennakkoilmoittautumista ei tarvita.

Lisätietoja saa Infosta ja allekirjoittaneelta

Puh. 040-7237364

Ulla Syväkari (jäsen v:sta 1992)

Anna Duunin loppukesän matkoja

- 25.6. Juhannusmatka: Velkua–Teersalo
 29.6. Lasten matka: Villan tila
 30.6. Seniorimatka: Hiiri
 2.7. Rumar: tutka-asema
 3.7. Taivassalon Silakkrysäys
 10.–11.7. Björkö–Borstö
 14.7. Volter Kilpi -kulttuurimatka: Kustavi
 20.7. Velkua–Palva
 29.7. Paraisten kalkkikaivos
 3.8. Pähkinäinen: marjamatka
 10.8. Sinisimpukka/Kasnäs
 16.–18.8. Veneilyn jatkokurssi
 25.8. Seniorit: kuutamoristeily
 27.8. Pähkinäinen: marja/sienimatka
 28.8. Muinaistulien yö
 24.9. Kalamatka: Maisaari
- Muutokset mahdollisia. Seuraa ilmoittelua!

RISTIKKO

Laatija: Markku Strengell

1	2	3	4	5	6

Kokoa kirjaimista TEEMA -sana

Ristikön ratkaisusanat

SEML * JOMOTUS * KUURAT * APU * JOMOTUS * KUURAT * KÜTSUA * MOT * MUOTOS * PAETA * RIMA * SATAA * TARMOT * TIMES

KAVERIAPU – PIENIÄ PALVELUKSIA IHMISELTÄ IHMISELLE

TST:n kaveriapu toimii monien vastaavien vertaisryhmien tavoin. Kulloisillakin voimavaroilla ja rajoituksilla – tavallisen ihmisen taidoilla – teemme pieniä palveluksia yhdistyksemme jäsenille.

Tarkkaa rajausta tehtävistä emme ole halunneet tehdä. Meiltä voi kysyä mm. seuraavanlaista apua:

- saattoapua lääkäriin, apteekkiin tai vaikkapa TST:n tapahtumiin
- neuvontaa lomakkeiden täytössä
- EU:n ruokakassien jakoaikoina kassin perille toimittamista niille, jotka eivät itse (terveydellisistä syistä) pysty sitä noutamaan

Kun mietit, millaista muuta apua voisit kysäistä, ajattele vaikkapa näin: “Onko tämä sellainen juttu, jota kohtuudella voisin pyytää lähinaapurilta?” Jos vastaat myöntävästi – eikä sitä lähinaapurin apua ole saatavissa – voit soittaa meille.

Naapuriapua, johon meillä valitettavasti ei ole resursseja:

- siivous (mukaan lukien ikkunanpesu)

Haluaisitko mukaan kaveriavun toimintaan?

Jos sinulla on silloin tällöin ylimääräistä aikaa, jota mielellään käyttäisit muiden TST:läisten auttamiseen, ota meihin yhteyttä. Ei ole toimintaa ilman toimijoita. Pienelläkin ajankäytöllä voit olla arvokas lisäresurssi joukkoomme.

PÄIVYSTÄMME TST:N TOIMINTAKESKUKSESSA, SEPÄNKATU 5 C, MAANANTAISIN KLO 10–12.00. KIIREELLISISSÄ ASIOISSA VOIT SOITTAA MUULLOINKIN. KAVERIAVUN PUHELIN 044 7007 439.

Tämä kuva voitti Anna Duuni -valokuvakilpailun yleisöäänestyksen.
Julkaisemme tällä palstalla lukijoiden valokuvia ja runoja.
Niitä voi lähettää sähköpostilla osoitteeseen tiedotus@tstry.com otsikolla "Lukijan kuva".